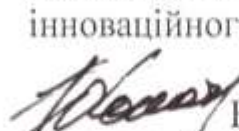

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра струнно-смичкових інструментів

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант освітньо-професійної
програми, проректор з науково-
педагогічної діяльності та
інноваційного розвитку, професор

 Юрій СОКОЛОВСЬКИЙ
27 серпня 2024 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
роботи, доцент

 Богдан ДАШАК
28 серпня 2024 року

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету оркестрових
інструментів, доцент

 Тарас ЛАЗУРКЕВИЧ
27 серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Віолончель
Статус	Обов'язкова компонента освітньої програми (ОК1.3)
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік (3), Атестаційний екзамен (3)
Термін викладання	1 семестр
Факультет	Факультет оркестрових інструментів
Форма навчання	Денна, заочна

Львів – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання спеціальних дисциплін» (профілізація «ВІОЛОНЧЕЛЬ») з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 серпня 2024 року (Протокол № 1).

Розробник:

ЛАНЮК Юрій Євгенович – завідувач кафедри струнно-смичкових інструментів, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри струнно-смичкових інструментів

від ”_27_” _серпня___ 2024 р., протокол № _1_.

ЗМІСТ

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ..	4
2.1 Загальні компетентност.....	4
2.2 Спеціальні (фахові) компетентності.....	4
3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	5
4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	6
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	7
6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	10
8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ.....	10
9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	11

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни є підвищення професійної грамотності і компетентності майбутніх висококваліфікованих спеціалістів, виховання у них ініціативного мислення в області виконавства і педагогіки, орієнтування на сучасні критерії професіоналізму у виконавському мистецтві та педагогічній діяльності.

Завданням навчальної дисципліни є:

1. розширення та систематизація практичних знань та вмінь, навичок з фаху;
2. надання теоретичного обґрунтування в області виконавства та педагогіки у віолончельному мистецтві;
3. Окреслення основних принципів навчання і розвитку музиканта-виконавця (єдність художнього та технічного розвитку, його послідовність);
4. Вивчення закономірностей виконавства та різних шляхів інтерпретації музичних творів, ігрових прийомів, розв'язання художніх та технічних проблем.
5. Вивчення обсягу репертуару, програм з фаху, методів навчально-виховної роботи в музичних учбових закладах (/ДМШ, училищах, вузах).

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1.** Здатність спілкування іноземною мовою.
- ЗК2.** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК3.** Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
- ЗК4.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК5.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК6.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7.** Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК9.** Здатність працювати автономно.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК1.** Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

СК2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

СК4. Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській/диригентській/композиторській/педагогічній діяльності.

СК5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

СК6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

СК7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

СК8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

РН1. Володіти професійними навичками виконавської, творчої та науково-педагогічної діяльності.

РН3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

РН4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

РН5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

РН6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН8. Здійснювати викладання гри на інструменті/вокалу /диригування/музикознавчих дисциплін/композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами		
	Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота (денна/заочна)	Семестри		
						Всього (денна/заочна)	у тому числі:				1	2	3
							Лекційні (денна/заочна)	Індивідуальні	практичні		Кількість тижнів в семестрі		
											15	15	15
Методика викладання спец.дисциплін		3	4	3	90	30/6	30/6			60/84	-	-	2/6

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота (денна/заочна)
				Всього (денна/заочна)	у тому числі:			
					Лекційні (денна/ заочна)	Індивідуальні	практичні	
I								
	1							
	2							
II		3	90	30/6	30/6			60/84
	3	3	90	30/6	30/6			60/84

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обсяг – 30 годин лекційних (групових) занять і 60 годин самостійної роботи – денна форма і 6 годин лекційних (групових) занять і 84 годин самостійної роботи – заочна форма)

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та джерельна база курсу.

Тема 1. Історико-теоретичні аспекти курсу.

Тема 2. Розвиток методики гри на струнно-смичкових інструментах.

Самостійна робота:

1. Вивчення сучасних джерел з педагогіки та методики викладання гри на струнно-смичкових інструментах.

Змістовий модуль 2. Музичні здібності учня та засоби їх розвитку

Тема 1. Музичний слух

Тема 2. Музичний ритм.

Тема 3. Музично-виконавська пам'ять.

Самостійна робота: написання рефератів на теми:

1. виконавська воля;
2. виконавська уява;
3. , музикальність та темперамент.

Змістовий модуль 3. Початковий період навчання

Тема 1. Методика проведення приймальних іспитів у ДМШ.

Тема 2. Перші уроки з початківцем.

Тема 3. Проблеми загального оформлення ігрового апарату

Тема 4. Постановка лівої руки

Тема 5. Постановка правої руки

Самостійна робота: написання рефератів на теми:

1. виконавська воля;
2. виконавська уява;
3. музикальність та темперамент.

Змістовий модуль 4. Засоби виразності смичкового виконавства та розвиток техніки

Тема 1. Музичне інтонування та проблема інтонації на струнно-смичкових інструментах.

Тема 2. Техніка як засіб художньої виразності. Техніка лівої руки

- а) пальцева техніка;

- б) позиції та їх зміни;
- в) вібрація;
- г) аплікатура.

Тема 3. Техніка правої руки.

- а) звуковидобування;
- б) штрихи;
- в) динаміка та фразування

Самостійна робота: написання рефератів на теми: техніка подвійних нот, акордів, флажолетів, піцікато.

Змістовий модуль 5. Робота з учнем над художнім та інструктивним матеріалом

Тема 1. Методика роботи над художнім твором.

Тема 2. Методика роботи над інструктивним матеріалом (гами, вправи, етюди)

Самостійна робота:

1. Огляд художнього репертуару (по класах, по курсах, училищах) та методичних посібників, видань шкіл різних часів
2. Методика читання нот з листа
3. Огляд книжок, брошур з методики

Змістовий модуль 6. Організація навчально-виховної роботи

Тема 1. Методика проведення уроку.

Тема 2. Роль педагога-вихователя в класі.

Тема 3. Розвиток творчих здібностей, імпровізація.

Тема 4. Проблемне навчання. Індивідуальний підхід.

Тема 5. Організація домашніх занять. Виховання самостійності

Самостійна робота: написання рефератів на теми:

1. Профілактика професійних захворювань
2. Підготовка до естрадного виступу.

На підготовку до Атестаційного екзамену - 10 годин самостійної роботи

(денна і заочна форма навчання).

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

БАЛИ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з даної дисципліни інтегрує методи різних структур, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на атестаційному іспиті.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Коленцев В.В. Методика проведения занятий по классу скрипки с детьми дошкольного возраста. Методрекомендации. Одесский зональный учебно-методич.кабинет. Одесса, 1990
2. Сапожников Р. Школа игры на виолончели.
3. Стеценко В.К. Методика навчання гри на скрипці. ч.1-2 Музична Україна. Мистецтво, 1964, 1974
4. Стеценко В.К. Закономірності інтонування на скрипці. Музична Україна. К., 1977

5. Струве Б. Пути начального развития юных скрипачей и виолончелистов

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрейко О. Методичні рекомендації з проблем регуляції м'язової системи в формуванні раціональної технічної бази скрипаля. Львів, 1991
2. Андрейко О. Методичні засади формування виконавського апарату скрипаля. Львів, 2006
3. Дьяченко Н.Г. Котляревский И.А, Полянский Ю.А. Теоретические основы воспитания и обучения в музыкальных учебных заведениях. «Музична Україна», К., 1987
4. Павлій Г. І Виразові відмінності між гомофонією та поліфонією. ЛВДМІ ім.М.В.Лисенка. Львів, 1995
5. Харнонкурт Н. Музыка как мова звуків Суми: Собор 2002